

S. Pedersen: Jeg er enig med de Herrer, som sige, at Havedyrkningen lader meget tilbage at ønske, og navnlig hos de mindre Landeieendomsbesiddere her i Landet; men jeg tvivler meget om, at vi ved at gaae den Vej, som her synes at være anbefalet, vil naae syn-derligt nærmere henimod Maalet. Lad os nem- lig see, hvorledes Forholdet stiller sig; det maae vi holde os for Die. Det, her tilsigtes, kan vel have nogen Betydning i Njøbenhavns nær- meste Omegn, men lad os gaae til Landets mere fjerne Provindser og spørge, om der vil være Brug for disse videnskabeligt dannede Gartnere, som der her nærmest er tænkt paa, og jeg troer da, at det vil vise sig, at Saadant ikke er Tilfældet. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Vesøen) har udtalt et meget varmt Ord om, at vore opvoksende Landmænd maae faae en vidt- gaende Dannelse i Agerbruget som muligt. Jeg skal være enig med den ærede Rigsdagsmand i, at det ikke gaaer nu som tidligere, da man troede, at en, jeg vil sige Dødsner, kunde være skiltet til Landmand, og at derimod enhver Anden med bedre Gaver burde slaae ind paa en høiere Karriere; men naar han anbefaler, at vore Landmænd i stort Tal skulde lægge an paa vi- denskabelig Dannelse, saa vilde jeg hellere ønske, at vore Landmænd i Almindelighed maatte være mere praktiske end videnskabelige, og navnlig vilde jeg langt hellere foretrække, at der var 20, der fik en almindelig praktisk Dannelse, end at der var 2, som fik en videnskabelig Dannelse, som de maaskee neppe vilde forstaae at bruge i det praktiske Liv, enten til Gavn for sig selv eller for det Almene. Jeg kan ikke være enig med den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 5te Valgkreds (Maurier-Petersen) i, at Havedyrkningen hos de mindre Landeieendomsbesiddere vil vinde Synderligt ved, at der bliver oprettet en Brevpost deri ved Landbohøjskolen; det stemmer ikke med Forholdene i det virkelige Liv, saavidt jeg har opfattet dem; thi de Mennesker, der i Almindelighed tilegne sig denne høiere Dannelse ved Landbohøjskolen, ere ikke af dem, der have til Hensigt at drive en mindre Eien- dom, og selv om de faae en saadan, maaskee mere af Nødvendighed end af egen Tilskyndelse, ville de dog ikke, medmindre de blive begunsti-

gede af deres økonomiske Forhold samt af Kli- maet der paa Egnen, kunne ubrette Væsentligt med Hensyn til Havedyrkningen, uden naar tillige den almindelige Oplysning gaaer frem. Jeg troer saaledes, at det langt mere er en almindelig Dannelse end en videnskabelig, man trænger til ligesaavel for Agerbruget som for den almindelige Havedyrkning.

Indenrigsministeren: Det fremgaaer af den hele Diskussion, at det for mig er over- flødigt at minde om, at det Lovforslag, som her foreligger til Behandling, ikke er mit, men Landstingets. Det er en Forskjel, som jeg saa sjældent som muligt vil gjøre gjældende, da jeg troer, at Ministeriet er det første og naturligtste Mellemled mellem de tvende Thing; kommer det først til en Forligskommission, er Sagen kommen til en vis Yderlighed, og der- for har jeg steds gjort mig det til Regel, at jeg, naar jeg i det ene Thing har kunnet til- træde en Beslutning, selv om den var temme- lig afvigende fra, hvad jeg helst har villet have, har søgt at forsægte den i det andet; dette har jeg betragtet som en af de mæglende Opgaver, der paaligge Ministeriet. Efter den Maade, hvorpaa mit Lovforslag er blevet behandlet i Landstinget, og efter den Maade, hvorpaa jeg har sillet mig overfor det, som der blev ved- taget, har jeg imidlertid fuldkommen frie Hæn- der i denne Sag, og jeg skal da ikke nægte, at det for mig er fuldkommen indlysende, at det, der er vedtaget, er et ringe Vederlag for, hvad der blev budt, og et Vederlag, som kun har en ringe Udsigt til virkelig at blive en Realitet. Jeg skal derfor med Hensyn til denne hele Sag indstrænke mig til faa Bemærkninger. Da en Landbohøjskole blev oprettet her i Landet, saa den Tanke vistnok meget nær dertil at henlægge haade Forstundervisningen og Undervisningen i Gartneriet, der i væsentlig Grad ere nær beslægtede med og hvile paa samme Grundlag som de andre Fag, der læres paa Landbohøi- skolen, saaledes at Undervisningen i de Grund- videnskaber, som nærmest og stærkest fremtræde i disse Fag, i kemi, Fysik, Mathematik o. s. v. er aldeles den samme. At den samme Elev ikke vil komme til at gennemgaae alle de for- skjellige Arter af Undervisningen, at f. Ex.